

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo, celo leto, \$7.00
Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year
U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months
Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months
European subscription, \$7.00 per year
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1900, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83 No. 23 Tues., Jan. 28, 1941

"Poslanstvo" Rusije

Prosveta piše v uvodniku zadnje sredo glede komunistične propagande "... da se še vedno plazi med nami kot kača pod mizo. Ta propaganda še zmerom sili v naše organizacije, v naša društva, v naše liste in celo v Prosveto sili. Ne, ne prihaja očitno s svojim pravim obrazom, temveč prihaja zakrinkana, maskirana na mnogo nedolžnih načinov. Tako je zvitva ta propaganda, da marsikdo med onimi, ki jo širijo ali pomagajo širiti — sami ne vedo, da pomagajo širiti komunistično propagando ... nekateri mislijo, da delajo za dobro stvar, za delavske in demokratske principe, niso pa toliko poučeni, da bi vedeli, da jih nekdo vleče."

Če je kdaj Prosveta udarila žebelj prav na glavo, ga je sedaj. In kar je pri tem, kar se nas tiče, najbolj važno je to, da smo prepričani, da urednik Prosvete tudi verjame, kar piše in da je njen resen in iskren namen uničiti komunistično propagando v svojih vrstah. Da, v svojih vrstah, ker v naših vrstah je ni.

Če je v njih vrstah komunizem, kolikor ga pač je, si drznemo trditi, da je Prosveta sama precej kriva temu. Ne sicer, da bi kdaj propagirala komunizem direktno, pa ga je podpirala indirektno. To je bilo za časa španske civilne vojne, ko se je Prosveta s tako vno postavila na stran lojalistov, ki niso bili drugega kot orodje Stalina. Mi smo zatrjevali in še trdimo, da je bila španska revolucija podneta iz Moskve in vse, kar so počenjali španski lojalisti, so delali pod Stalinovo direktivo, torej pod direktivo komunizma, ki je hotel dobiti v južni Evropi trdna tla. Prosveta sama je potem to dokazovala, ko je v njej Anton Gardin priobčal iz Saturday Evening Posta izpovedi generala Krivitzkyja, bivšega člana ruske tajne policije. Ta je natančno popisal vse Stalinove mahinacije v Evropi in zlasti še v Španiji.

To nam je bilo v veliko zadoščenje, ker nam je dalo spričevalo, da smo imeli prav, ko smo pisali, da je španska revolucija delo boljševikov in da ni šlo za "demokracijo," ampak za nadvlado ruskim komunistov. Saj smo počasi le zvedeli, da niso imeli španski lojalisti pri vsaj stvari nobene besede, ampak so vodili vso revolucijo in strategijo iste Stalinovi ljudje iz Moskve.

Zato smo pa mi takrat pisali, da se v Španiji ne vrši boj med Španci samimi, ampak boj med domoljubnimi in protikomunističnimi Španci proti ruskim komunistom. Zato ste nas pa ročno napadli s fašisti, ne sicer toliko Prosveta, kot Enakopravnost, ki je bila fanatično na strani lojalistov. Značilno pri tem je to, da je Enakopravnost vedela kaj dela in je hotela, da bi zmagali lojalisti, ker je bila pač za razširjenje komunizma po Evropi. To se je zlasti videlo potem, ko je Stalin vpadel v Finsko in je bil ves svet na strani male demokratske finske države, razen Enakopravnosti, ki je skušala opravičevati Stalinov roparski pohod. Zato, ker je Enakopravnost verjela, kot je pisala, v "poslanstvo Rusije."

Če sili zdaj komunistična propaganda, kot trdi Prosveta, v naša društva, v naše organizacije, je morda Prosveta sama pripomogla k temu, ker je svoje čitatele vodila na fronti španskih lojalistov, torej na fronti komunistov.

Zato tudi nismo mogli razumeti Prosvete potem, ko je stopila odločno na stran Fincev proti Moskvi, ko je malo prej simpatizirala z Stalinovimi mahinacijami v Španiji. Tako na Finskem kot v Španiji je zasledoval Stalin isti cilj. Razlika je bila samo ta, da je lahko poslal na Finsko veliko armado, ker je blizu, medtem ko v Španijo ni mogel poslati radi daljave bolj izdane pomoči. Da je Španija bližje Rusiji, bi bil Stalin vkorakal tje z vso armado.

Dočim smo prepričani, da je Prosveta odkrito proti komunizmu, kadar gre za to dogmo samo, pa sumimo, da je bila na strani španskih lojalistov samo radi tega, ker je videja na drugi strani španske katoličane. Iz tega bi morda lahko sledilo, da je bila Prosveta na strani Fincev, ker je tam le neznaten del katoličanov. Dočim smo bili mi na strani španskih nacionalistov in na strani Fincev radi tega, ker so se borili proti komunizmu. To se pravi biti dosledno proti nečemu, kar človek sovraži.

Enakopravnost je bila in je še za komunistično Rusijo, ker verjame v "poslanstvo" Rusije. Kako vragovo poslanstvo! Ali je to poslanstvo Rusije, ko je prav ona kriva sedanjosti evropske vojne? Ali je to njeno poslanstvo, da je požrla polovico Poljske in dala drugo polovico največjemu sovražniku slovanstva, Hitlerju? Ali je to poslanstvo Rusije, da zalaga zdaj Nemčijo z potrebščinami, da lahko kolje demokracije? Ali je to poslanstvo Rusije, da sedi zdaj na plotu in čaka, da bo ves svet padel in da bo potem komunizem začel sejati svoj rdeči evangelij po vsem svetu z ognjem in mečem?

Da, to je poslanstvo Rusije in to dobro ve tudi Enakopravnost. To ve i Prosveta, ki sedaj svari pred komunistično propagando, ki sili v naša društva in v naše organizacije. Za časa španske civilne vojne jim je igrala pa naravnost v roke in s tem pomagala, morda nehoti, komunistični propagandi.

Da, dobro vemo, kaj je poslanstvo Rusije, toda kot ga razumeta Stalin in Enakopravnost, se ne bo ustalilo. Ko bo padel nacizem in fašizem, bo prva naloga demokracij, da uničijo tudi komunizem, predno počene korenine po vsem svetu.

Razrivane razmere po prvi svetovni vojni so priklicale

BESEDA IZ NARODA

Svetovidski oder

Da bodo tudi naši ljudje vedeli, kako deluje dramski klub pri sv. Vidu, zato sem se namenil, da napišem par vrstic, v katerih vam želim malo pojasniti o notranjem delovanju našega kluba.

Naš klub ima redne mesečne seje in sicer vsak tretji torek v mesecu. Na zadnji seji je članstvo pokazalo veliko zanimanje in navdušenja, posebno pa je bilo ugodno finančno poročilo. Se je pa se je bil udeležil tudi naš g. župnik msgr. B. J. Ponikvar, ki je s svojo navzočnostjo še bolj vzpodbudil članstvo k skupnemu sodelovanju.

Dalje pa se je tudi razmotrivalo, da bi se delo vsakega člana in članice rekordiralo, da bi se na ta način vedelo za vsakega, kaj in koliko je storil za klub. Tako bi se vedelo upoštevati res samo aktivne članice, kateri bi imeli pravico zahajati na seje in se udeleževati vseh klubovih aktivnosti in mogočih zabav. Član ali članica, ki bi ne vršil delo v zadostni meri, bi bil samo pasiven član.

Za letošnje leto imamo na programu piknik, izlete, gledališke predstave premikajočih slik itd. Vsakemu članu bo dana prilika, da se bo seznanil z vsem delom na odru ali v dvorani in tako se bo lahko vsak odločil za tisto delo, katerega bo lahko najbolje vršil.

Nek član je tudi priporočal, da bi se od vsakega člana zahtevalo, da se udeleži vsake predstave in potem na skupni seji po predstavi pa bi se vzelo v pretres, kje in kakšne napake so bile zagrešene. Iz takih debat in kritik bi se mogli le izpopolnjevati in bi nam veliko koristile. Vsakemu članu, ki bi se redno udeleževal predstav in sej, pa bi se to vse štelo kot njegovo delo za klub.

Isti član je tudi poudarjal, da bi morali imeti člani po vsaki seji malo zabave, za katero naj prekrbe sami člani. Če hočemo, da bo v našem dramskem klubu res napredek, tedaj člani ne smejo misliti, da je njih delo končano, če nastopijo v eni ali dveh predstavah na leto, ampak se morajo udeleževati vseh klubovih aktivnosti, tako pri predstavah kakor na sejah. Kdor se zanima za klub samo tedaj, kadar ima direktno delo pri tej ali oni predstavi in v vseh drugih slučajih, ko mogoče ni sam direktno zaposlen, pa pusti klub v nemar in se sploh ne zmeni zanj, tak ni dober član in tudi klub s takim članstvom ne bo uspeval. Obenem pa taki člani ubijajo celo veselje onim, ki so v resnici navdušeni za delo.

Da se bo pa vzbudilo več zanimanja med članstvom, se bo po vsaki seji pokazalo vsem članom morebitne izpremembe ali izboljšave na odru, da bo tako vsak poučen o vsem klubovem delovanju. Do sedaj so vedeli za take stvari samo tisti, ki so delali na odru ali v dvorani. Od ene do druge predstave se marsikaj spremeni in tako pridejo člani na oder, pa ne vedo za nobeno stvar in ni potem drugega kot samo izpraševanje na levo in desno. Če pa se bo vsak član zanimal za klubovo delovanje, bo vedel za vse mogoče izpremembe, bo potem tudi tisto nepotrebno izpraševanje odpadlo.

Res so vse take stvari zapisane v zapisniku, a kljub temu člani niso vedeli zanje, ker se niso diktatorje, rdeče, ruje in črne. Svet je poskušal najti izhod do boljše bodočnosti in je mislil, da mu bodo pomagali diktatorji. Ekstremi se vedno rode in rodil se je totalitarizem. Svet že vidi zmote in spoznava, da v tiraniji ni boljših življenjskih razmer, ampak le suženjstvo. Tako so se diktatorji že preživeli. Nagel konec se bliža komunizmu, nacizmu in fašizmu. Po sedanjih vojni bo svet ubral novo pot, ki bo začetek končnega svetovnega miru v znamenju demokracije. Ko bo enkrat ta za podlago vsem državam, tedaj bo svet lahko odložil orožje in začel živeti novo življenje, ki je edino vredno človeka.

doVOLj zanimali, če pa si bodo po vsaki seji vse to na svoje oči ogledali in se prepričali, si bodo tudi marsikatero stvar zapomnili, ki bi si je drugače ne.

Razmišljali smo tudi, če bi nam bilo mogoče ustanoviti šivalni klub, ki naj bi skrbel za vse potrebne kostume pri naših predstavah. Dalje bi bilo zelo priporočljivo, da bi vsak član posikal in prečital primerno delo za naš oder. S tem bi prihranil veliko dela režiserju in njegovemu odboru, ki mora sedaj sam skrbeti za ves potreben material. Vse to pa bi se vsakemu posameznemu članu lahko štelo v dobro in se mu tudi zapisalo kot delo za klub.

Vsi člani naj sledijo tem navetom, pa jim ne bo treba nevedno zmigavati z rameni, kadar jim bo kak tujec povedal ali jih vprašal o delovanju in napredku kluba, ker bodo sami dobro poučeni, bodo tudi lahko marsikaj raztolmačili in na ta način vzbudili večje zanimanje za naš dramski klub.

Med članstvom je videti zadnje čase, da so se v resnici oprijeli dela z vso vno in da se zavedajo, da le v skupnosti bo napredek. S pomočjo našega g. župnika in pa naših zvestih posetnikov, bo naš klub lahko dosegel še lepe uspehe.

J. Z.

Z veselico na pomoč

V Ameriki imamo pri vseh drugih razkošnostih, navadah in razvadah tudi veliko dobrih ustanov, ker se zavzemajo Amerikanci za dobrodelnost sirot Imamo Community sklad in Catholic Charity. To sta dve najimenitnejši ustanovi dobrodelnosti, kar je vse hvale vredno in umestno da jih imamo.

V zadnjih letih se je pa pojavila radi širjenja "otroške paralize" tudi odpomoč za tiste, ki so po tej bolezni prizadeti. To je dobrovoljni sklad, ki se vrši po zaslugi predsednika Roosevelta, ki je sam prizadet z isto boleznijo in se to potem prireja za njegov rojstni dan v pomoč tem ki so po tej bolezni prizadeti.

Lansko leto smo bili pozvani med drugimi tudi Slovenci za posebno tako prireditve, katere uspeh je bil naravnost sijajen in velik.

Letos se bo to obnovilo, na isti večer in za isti blagi namen, s približno takim živahnim programom kot se je to lansko leto.

Nedvomno, da se bo narod odzval in pokazal vso patrijotičnost v temu slučaju. Boljega si niti ne moremo predstavljati, nego je to, da s tem, ko se zbremo skupaj obenem koristimo in pomagamo najbolj prizadetim, da jim olajšamo njih gorje.

Kdo bi mogel kaj takega odreči! Kdo ne bo pohitel na to prireditve, ki je v prvi vrsti tako koristna in v drugi pa nam v zabavo in še vsemu narodu v kredit, če jo naredimo veliko in uspešno.

Odbor gotovo za ta večer izbral sijajen program. Pri tem se bomo pa medseboj razveselili in pogovorili, da bo veselje. Vsem tem, ko se bomo imeli veselo, bomo storili, da bodo radi tega razveseljeni še tisti, ki so drugače nesrečni in prizadeti. Kaj si morete misliti še lepšega in bolj koristnega!

Pridite nato izvanredno prireditve v S. N. Dom v četrtek 30.

januarja zvečer in pridite z veseljem srecem in dobrim namenom in dobiti bo velik za one ki pomoči potrebujejo.

Za publicistični odbor,

A. G.

Povabljen na praznovanje

Nič ne bomo skrivali in se lagali, javno sta povabljeni in pričakujemo vaju, da se bosta odzvala, ker vaju hočemo počastiti za 30 letnico vajine poroke v soboto 1. februarja

Mr. in Mrs. Louis in
Rozalija Eršte

Že dolgo se je šepetalo med ljudmi: "Temu-le možu se pa spodobijo, da se mu nekaj priredi za njegove zasluge in požrtovalno delo pri fari in društvih." To je, predsedniku združenih društev, ki je zadnja leta veliko delal pri raznih prireditvah združenih društev, ki delujejo za korist naših nove cerkve.

V ta namen se je organiziral odbor in se posvetoval. Sklenili smo, da ne bomo nič skrivali in tajili. Povemo jima, da se lahko pripravita in prideta ob času v Knausovo dvorano, kjer se bo zbralo še več drugih prijateljev in sorodnikov v veseli družbi, ki bo nekaj izredno družabnega in veselega.

Za danes naj zadostuje samo, da vesta, da sta povabljeni in da ne bosta kam drugam obljubila za omenjeni večer. Vi dva se kar odločita, da prideta in bomo obhajali 30 letnico tako, kakor se spodobijo. Za vse drugo bo odbor preskrbel. Pri omizju se bomo pogovorili pa še kaj več.

Kdor izmed prijateljev bi se hotel še udeležiti, se lahko zglašajo do četrtega pri Mrs. Menart, 1277 Norwood Rd., ki je blagajničarka tega odbora, ali pa ji sporočite po telefonu Henderson 0848 in boste dobili vstopnico. Priglasiti pa se morate vnaprej zato, da boste dobili prostor rezerviran. To bo zelo zanimiv in pomenljiv večer, h kateremu prav vljudno vabimo vse prijatelje Eršetovega para iz 6205 Whittier Ave. Mr. Eršte je doma iz vasi Češnjek, fara Trebnje. Mrs. Eršte pa je bila rojena v Domžalah na Gorenjskem. Zopet bomo imeli Dolenje in Gorenje pri omizju. Dobrodošli!

Vabi odbor.

IZ DOMOVINE

Ni se mu posrečilo pobegniti. Šofer nekega osebnega avtomobila iz Maribora je na Aleksandrovi cesti podrl na tla dijakinjo Borislavo Vresko ter je močno poškodoval. Nato je z avtomobilom pobegnil. Ker si ni nihče zapomnil njegove številke, ga najbrže ne bi mogli izslediti. Zvečer pa se je isti avtomobil spet pojavil v divji vožnji v mestu. Pridrvel je čez most s tako silo, da ga je kar zaneslo na srednji prometni otok, kjer so se trije pasantje v zadnjem trenutku s skokom rešili. Skoraj bi se bil zaletel še v neki avto. Posrečilo pa se mu je ujeti spet ravnotežje ter je zdrvel po Koroški cesti. Stražnik je z Glavnega trga alarmiral stražnico na Koroški cesti, ki je ugotovila številko avtomobila in tako se je ujel vozač, ki bo prejel za svoje divje divjanje pravično kazen.

Marija Logar, gostilničarka in posestnica v Hotedersici, je podlegla poškodbam po hudi nesreči, ki jo je bila zadela.

V Ljubljani je umrl Kelhar Jakob.

Med 5000 ljudmi ima eden srce na desni strani

Natančno opazovanje dolge vrste obolenj omogoča prepoznati večje razširjenje prav teh bolezni. V zadnjih letih so zlasti v Nemčiji posvečali veliko pozornost preučevanju človeškega zdravja. Najprej so zdravniško preiskali prebivalstvo celih

EDINA, SAMO MOŠKA, NEPRISTRANSKA DRUŽABNA ORGANIZACIJA

Slovenska moška

zveza v Ameriki

Ustanovljena 1. januarja, 1939. Inkorporirana 13. marca, 1939 v Ohio.

Glavni sedež: BARBERTON, OHIO

ENA NOVA MODERNA ORGANIZACIJA NA DRUŽABNEM SPORTNEM IN KULTURNEM POLJU

Nobenih pristopnih stroškov. Ne potrebujete nobene zdravniške preiskave.

Pristop od 16. do 55. leta.

Za 25 centov mesečnega asesment, plačuje dobrostoječemu članu pogrebne stroške.

Vsak Slovenec bi moral biti član te nove nepristranske organizacije.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRED UDOVICH, 183-22nd St. N. W., Barberton, Ohio.
Prvi podpredsednik: ANTON RUDMAN, 719 E. 15th St., Cleveland.
Drugi podpredsednik: FRANK BENCINA, 14729 Thames Ave., Cleveland.
Tajnik: VINCENT H. LAUTER, 1067 Sutherland Ave., Akron, O.
Blagajnik: JERRY ZUPC, 982 E. 207th St., Euclid, O.
Zapisnikar: JOŽE GRDINA, 6121 St. Clair Ave., Cleveland, O.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik in prvi nadzornik: JOHN LINTOL, 208-23rd St. N. W., Barberton, O.
Drugi nadzornik: CHARLES BENEVOLO, 16007 Holmes Ave., Cleveland.
Tretji nadzornik: NIKOLA KLASAN, 1440 E. 40th St., Cleveland.

FINANČNI ODBOR:

Predsednik in prvi odbor: AUGUST F. SVETEK, 478 E. 15th St., Cleveland, O.
Drugi odbor: FRANK MERHAR, 1015 E. 62nd St., Cleveland.
Tretji odbor: JOSEPH PIŠKUR, 133 Smithsonian St., Girard.

Za pojasnila se obrnite na glavnega tajnika Slovenske Moške Zveze, 1067 Sutherland Ave., Akron, O.

VAŽNO NAZNANILO VSEM ČLANOM SLOVENSKE ZVEZE V AMERIKI

Cenjeni sobratje:

Na zadnji seji glavnega odbora, ki se je vršila v januarja v Barbertonu, Ohio, se je sklenilo, da naša organizacija Slovenska moška zveza prične s kampanjo za pridobivanje članstva.

Kampanja, ki je sedaj že druga pri naši zvezi, se bo vršila v februarja in bo trajala do 1. julija tega leta.

Kampanjski manager te kampanje je glavni zapisnikar, poznani sobrat Jože Grdina. Prepričani smo, da bo naša prva kampanja je pokazala kako sijajen je predek, če so člani agilni. Torej, ker nas je sedaj toliko naša kampanja gotovo še toliko boljše iztekla. Ne pozabite, katerega smo izrekli decembra meseca: "NAJMANJ 500 ČLANOV V LETU 1941." To pa prav lahko dosežemo v panji, če gremo prav vsi na delo z našo slovensko korajžjo.

Za kampanjo pa so razpisane tudi nagrade za nove člane. Določeno je bilo, da se plača za vsakega novljenega člana 25 centov nagrade. Nagrade bodo plačane članu plača asesment za tri mesece. Za posebno agilnost, posebna nagrada. Član, ki pridobi 15 do 25 novih članov dobi poleg 25 centov nagrade za pridobljenega člana še le zvezin znak. Oni pa, ki bi pridobil 25 članov ali več, bo vičen do zlatega znaka naše zveze.

Te znake bo razdelil glavni predsednik na prireditve bo vršila po konvenciji septembra meseca v Girardu. Prireditve se bodo udeležili naši agilni člani kot častni gosti. V glavnem uradu bomo z veseljem zasledovali napred sameznih podružnic tikajoč se novih članov. Verjemite, di vsak glavni uradnik storil svojo dolžnost v polni meri, skim pozdravom,

Vincent Lauter, gl.

SLOVENSKA MOŠKA ZVEZA V AMERIKI

Trimesečno poročilo za oktober, november in december Preostanek 30. septembra, 1940.

Dohodki: Asesment:

Podružnica	Svota
1.	\$ 90.00
2.	184.25
3.	32.25
4.	82.50
5.	53.75
6.	30.75
Št. 5 za 50 knjižic	5.00
	\$484.50

Stroški:

Kampanjske nagrade plačane podružnicam	\$ 40.00
Tiskanje 500 plačilnih knjižic	41.20
Stroški prevažanje knjižic	.82
Stroški glavnega tajnika	3.30
Plača gl. tajnika julij, avg. in sept.	55.32
Za umrlim Ivan Šarlija (1 leto član)	25.00
	\$165.64

Preostanek 31. decembra, 1940.

Vincent Lauter, gl.

pokrajini v Nemčiji v pogledu jetike in srčnih peleni. Pri tem so ugotovili samo 1.46 odstotka primerov pljučne jetike. Celotno primere, ko ima človek srce na desni strani so zapisali. V Nemčiji so prišli do zanimivega zaključka, da ima med 5000 ljudi eden srce na desni strani. V Nemčiji imajo velika podjetja tako zvane tovarniške zdravniške. Tak zdravnik ima lahko pod

zdravniškim nadzorstvom 000 ljudi. Tovarniški bodo prevzeli poznejše zdravniško nadzorstvo na skimi člani, da se bo širilo število ljudi v zdravniški oskrbi. V splošno stveno nadzorstvo spada čiji tudi zatiranje rakave. Tako upajo priti na strašni bolezni.

SATAN IN IŠKARIOT

Po nemškem izvirniku K. Maya

Koliko pušk?"
"Kar dve puški je nosil."
"Tuma je pokimal tovarišema."
"On je —! Puški mu je pri-
el Mimbrenjo, tista žaba!"
"Tudi tovariša sta prikimava-
Ne."

Kak je bil Indijane?"
"Se mlad, skoraj otrok."
"Mimbrenjo —!" je spet po-
al vodja.
"Sta naglo jezдила?"
"Ne."

Govoril je bilo komedije, zve-
sem, kar se je dalo zvedeti.
iznebiti sem se jih še moral
primeren način.

Dotegnil sem konja za vajeti,
bil je za nekaj korakov nazaj.
"Kje pa si ju srečal?" je še
ašal Yuma.

Tamle za grmom," sem po-
supnil je.
"Za grmom —? Kje pa sta se
—? Sta se vrnila, da ju ni
sti?"

"Ne, razjahala sta."
"Torej sta še za grmom —?"
"Da."

"Pa prestrašili so se."
"Uff —! Brž proč odtod! Dol-
puška belokožčeva sega do
medvedarice je. In njego-
ratka puška strelja brez pre-
ka —"

"Brnili so konje."
"Pojdži za nami!" je še povabil.
"Naknili se bomo. Belokožec
tegnil streljati —. Počaka-
mo tamle onstran prerije na
lavarja —"

"Počakajte še!" sem dejal.
"Se ne mudi!"
"Pač! In poglavar nam ni
čil, da bi ga morali prijeti.
o na sledi mu moramo osta-
Pojdži!"

"Nekaj mi bodete še prej iz-
Kaj?" je vprašal nedolžno.
"Puške in konje."
"Ostali so in me začudeni gle-
Cemu?"

"Zato!"
"Z desnico pa dvignil puško.
Sam si dejal, da lahko s to-
puško streljam brez preneh-
Ce se le samo gane kateri
appet vas, dobi kroglo! Proč s
kami! Tamle za grmom sto-
Mimbrenjo z mojo medveda-
ki nese do sem in še mnogo
e."

"Ostali so, pač bolj v strahu
pa na moje povelje, in s ši-
mi očmi strmeli v mene.
"Uff —!" je končno spravil
ja iz sebe. "Old Shatterhand

poznali so me."
"Old Shatterhand — Old
terhand —!" sta ponavljajo-
ovariša.

"Da, jaz sem! Stojte, sicer
ne streljal! Sli ste na pot, da
ne prijeti, pa ste sami moji
tniki —"

"Toda ne potrebujem vas! Vr-
se k poglavarju pa ga po-
avite! Puške pa pustite me-
"

"Brž! Sicer bom res streljal!
bom čakal! Na tri morajo bi-
puške na tleh! Ena — dve
Nisem prišel do tri, izpusti-

to puške.
"Razjahajte in odstopite!"
"Ubogali so."
"In poberite se odtod! Kdor
ozre, dobi kroglo."

"Nemudoma so se obrnili ter
rno in v skoku odbrželi po
nimi nazaj.
"Kar smeh me je silil. Tak j-
ki —! Ko sem bil zvezan in
ez moči, so se mi rogali in me
smehovali, ko sem imel puško
rokah, pa so bežali ko zajci.
Nisem čakal, da bi izginili za

Tisti, ki poslednji pride

Tisti, ki v sredozemskem me-
stecu Abetiju poslednji pride,
ko so sveče že dogorele, ko so
zrcala zasrta; ko moški, ki so
v hiši, tiho govorijo in se žen-
ske trkajo na prsi in glasno je-
čijo: To je Baltazar, čigar
strokovnjaštvo je umivanje
mrličev in brezhibna razkuži-
tev mrličih sob. Pa na prihaj-
ja v take sobe po tihem in mal-
ce v zadregi spričo molčeče in
neomajne vsemogočnosti smrti,
marveč se glasno pojoč in bos,
v svojem pogrebem oblačilu
pelje po cestah s kolesom, da je
videti, ko da bi se prav po sa-
tansko veselil svojega mrtva-
škega poklica. A kadar se po-
javi v svoji drugi lastnosti,
namreč kot pomočnik reševal-
ne postaje, tedaj le porogljivo
pohajkuje okoli z rdečim znak-
kom dečega križa na rokavu in
dozdeva se, da ga kaj malo ve-
seli, da bi pomagal živčim.

Baltazar, črno kodrolasi
umivalec mrličev, pomočnik re-
ševalne postaje in tisti, ki lepi
lepake; opustošenega, preme-
tenega in porogljivega obraza s
pogledom Pavliha, oglatih in
čudnih kretanj lutke, je nedo-
ložene starosti, a ker se jih še
mnogo spominja njegovega
rojstva, tedaj je brčkone še
precej mlad. Po podatkih vseh
tistih, ki so poznali njegovo
mater, je bila to lepa ženska,
vendar je on ni videl nikoli v
življenju, saj je umrla pri nje-
govem rojstvu. Ona, ki je bila
lepota s obrazom madone, je
moral pustiti življenje, da ga
je dala njemu, Pavlihu in zm-
ravcu, so govorili v Abetiju in
so pri tem zlovoljno zmajevali
z glavo spričo neumevne člove-
ške usode.

Kot fantek je Baltazar, med-
tem ko se mu je oče izselil v
Ameriko, doraščal v sirotišni-
ci. Kot odrasli človek pa je
Baltazar začel živeti za mrtve-
ce. On jih umiva, oblači in de-
va na mrtvaški oder, pa se pri
tem smehlja; globoko vdrti oči

se mu svetlikajo, tanke, predol-
ge roke pa s pretiranimi kre-
tnjami urno opravljajo svoj po-
sel. Baltazar včasih že prej ve
kot svojci, kdaj in kje bo kdo
umrl. Takrat ga po več dni vi-
devaš na njegovem kolesu, ko v
črni, mahedrajoči halji obkro-
ža tisto hišo in nemirno bega
okoli nje kakor jastreb, ki pre-
ži na mrhovino.

Od petih zjutraj, ko se z rož-
nato lučijo zaznava dan nad
morjem, nad gorami in nad
majcenim, v svojem zalivu za-
sidranim mestom Abetijem, pa
do polnoči, ko so ulice prazne,
ko se zapro mali bari in kavnice,
in postopa le še on sam ves
utrujen okoli, si Baltazar pri-
zadeva za mrliča, in čeprav te-
žavno in trnjevo, vendar ga mr-
lič — preživljava.

Nekega dne je bila ena od ve-
likih, trebušastih steklenic z li-
stkom z mrtvaško glavo izpraz-
njena. Zdravnik, ki mu je po-
verjena skrb za nego zdravlja
(čeprav je sam hudo bolan), je
naglo preiskal to zadevo in do-
gнал, da je Baltazar izpil vso
steklenico nevarnega strupa.

Nihče ni zvedel, ali ga je bil za-
radi hudega, jedkega okusa, ali
iz kakega globljega namena.
Mogoče je pa tudi to, da se Bal-
tazarju podzvestno dozdeva
njegovo mršavo in lutkarsko
telo kot nekakšna mrliška soba,
ki jo je treba skrbno in močno
razkužiti, nemara ga je neho-
te težilo breme, da je zakrivil
smrt svoje matere . . .

Včasih, nemara takrat, ka-
dar ga misel na njegovo mrtvo
mater le preveč trapi, živi Bal-
tazar, prijatelj mrtvih, sam
kot kak mrtvec.

Takrat se utegne zgoditi, da
se v mlačnih poletnih nočeh, ko
tiho podrhteva južna morská
sapa po ulicah Abetija, na
glavnem trgu sam dene na mrt-
vaški oder. Tedaj je bil prej
na pokopališču, ki sameva na
obronku griča vrh mesta, in si
je nabral nekaj uvelih vencev,
ko ga ni nihče videl in so bila

rjasta železna vrata že zakle-
njena. Nato razpostavi tiste
štiri visoke, srebrne svečnike, ki
jih sicer prinaša v mrliške so-
be, in si prinese tudi črno, lese-
no mrtvaško nosilnico. Potem
pa ponoči leži iztegnjen ko mr-
lič na odru. Štirje svečniki,
slavnostno stoje krog njega,
pokrit je z uvelimi, mrtvaški-
mi venci, obraz pa mu je poln
globokega, ganljivo nežnega
pokoja. Celot tisti, tako do dna
ravnodušni in po vseh morjih
preizkušeni Angleži, ki se jih
zadaj pa zdaj nekaj ustavi s
svojimi blestečimi se, belimi
jahtami ob pomolih Abetija, so
se močno prestrašili, ko so po
izdatnem pitju slavnega vina
chiantija, nič hudega sluteči,
stopali po glavnem trgu in so
ga videli, kako je ležal ves ble-
d, voščen in od meseca obešan na
mrtvaškem odru sredi trga.

Sicer so se nekoč domislili
fantje, ki so pripravi za vsa-
kršno šalo in nimajo kaj početi,
da so spečega Baltazarja, ki
se je delal mrtvega, z nosilnico
in venci naložili na rame in so
neslišno in pagalavskih obra-
zov odkorakali iz mesta. Ode-
nili so ga visoko gor v hribe,
kjer se je drug dan samotno
zbudil v soncu in rosi in čirika-
nju škrtatov. Bil je ko črn
mrtvaški ptič sredi sinje in
sončnozlate pokrajine. Nihče
ne ve, kako je bil s težko nosil-
nico prišel nazaj v Abeti.

Resnično, kadar bo nekoč za
zmeraj počival tam zgoraj nad
mestecem Abetijem, v kaki, v
zidovje, vzdani marmornati
vdolbini ali pod brezimno, z re-
gratom in zvončnicami poraslo
rušo, ne bo skoraj nihče vedel,
katero je bilo njegovo pravo
življenje: ali tisto, ki ga je kot
Pavliha živel po ulicah in ko-
tih med živimi ljudmi, ali pa
tisto, ko je bival na tihem, s
srebrnimi oljkami in črnomo-
drimi cipresami obraslem po-
kopališču med mrtveci.

Sicer me pa že nekaj dni pri-
jazno pozdravlja, kadar me
sreča v mestu ali pa na kam-

nični stezici moje male Cam-
pagne. Videl me je namreč že
dvakrat, ko sem prišel od zdra-
vnika . . . (O. Kalenter)

Kako napadajo strmo-
glavci?

Zadnja svetovna vojna še ni
poznala letal, ki bi napadala so-
vražne cilje v padu. Danes pa
si je skoro nemogoče zamisliti
sodobno zračno orožje, ki se ne
bi posluževalo tega načina borbe.
Letala za borbe v padu spade-
dajo k pojmu vojnih letal, ki
predstavljajo važno sredstvo za
napad in lahko prenašajo borbe
daleč v neprijateljsko ozemlje.
Seveda je način strmoglavca
napadanja precej drugačen kot
napadajo navadna vojna letala.
Dočim težko vojno letalo z več
motorji meče bombe iz vodorav-
nega leta, se strmoglavci spu-
sti iz velike višine. Pri tem pa-
du mu ni treba meriti s kakimi
pripravami, da bo zadel cilj, am-
pak ima že vse njegovo letalo
smer k cilju, katerega namerava
letalec napasti. Ko prileti letalo
kajih 600-800 metrov nad zažele-
njeni cilj, tedaj spusti določeno
število bomb, ki nadaljujejo
smer dosedanjega padanja leta-
la, dokler ne dosežejo cilja. Le-
talo pa se v tej višini sunkovito
obrne navzgor da čim prej po-
begne izpred cevi protiletalskih
topov.

Do španske državljanske voj-
ne je bil tak način napadanja
povsem neznan tu pa so ga začeli
privrkat uporabljati. Šele v
poljski vojni je dobilo strmo-
glavljenje pravega izraza, ki je
nemškemu orožju pripomoglo
do tako hitre zmage. Pa tudi
pri umiku Belgijcev, Angležev k
Dunkerqu in Francozov so str-
moglavci opravili svoje.

Strmoglavci z enim motorjem
se uporabljajo predvsem proti ta-
ko imenovanim ciljem v obliki
točke kot so: "bunkerji," letali-
šča, cestna križišča, kolodvorji,
mostovi itd., ali pa proti premi-
nim ciljem kot so to vojne la-
dije. Strmoglavci so eno ali dvo-
sedezni, v vsakem primeru pa
pilot sam spušta bombe. Strmo-
glavci imajo bombe pritrjene
pod krili letala, dočim jih imajo
drugi bombniki v notranjosti
krilca, ki služijo, da se bomba v
zraku ne preobrne. Prednost te-
ga letala je, da morejo prileteči
docela nenadno in točno zadeva-
jo. Delovanje bomb je strašno.
Ako zadene točno cilj, zamore
prekiniti ves promet na cesti, ali
pa lahko, kot se je to zgodilo na
Poljskem, vrže v zrak kar cel
oklopni vlak.

Letalec-strmoglavci mora
imeti posebne zmožnosti, da la-
ko uspešno upravlja svoje letalo.
Vedeti je namreč, da doseže le-
talo pri napadanju tudi čez 600
km brzine. In pri taki hitrosti
mora biti vse na svojem mestu,
letalo in oni, ki ga vodi. Zdrav
mora biti letalec kot riba, kajti
v času padanja delujejo močne
sredobezne sile na pilotov hrbet,
roke in noge in ga nemilo tišče
na sedež. Posebno srce in plju-
ča morajo biti zdrava. Letalo
ima tudi poseben vzvod, s kateri
rim je mogoče preprečiti preve-
liko brzino padanja. Ta vzvod
pa omogoča tudi točno bombar-
diranje postavljenih ciljev.

IZ DOMOVINE

— Če voznik zaspi na vozu.
Neko podjetje v Slov. Bistrici
je svojemu uslužbencu Jožefu
Soršaku naročilo, naj iz Mari-
bora od tvrdke Sirak z vozom
pripelje 17 jeklenih cevi. Mož
jih je v Mariboru v redu nalo-
žil in jih vozil proti Slov. Bistri-
ci. Na cesti pod Sv. Jožefom pa
je zaspal. Takrat so mu z voza
padle štiri cevi, ki so bile vre-
dne 2100 dinarjev. Orožniki so
začeli povpraševati za temi cevi
in kmalu so zvedeli, da so te
cevi naložili na nek tovorni av-
to, ki je tod privozil kmalu po-

tem, ko so cevi vozniku padle z
voza. Tovorni avto je pripeljal
po cesti, ki vodi iz Pragerskega.
Orožniki so kmalu ugotovili šte-
vilko tega avtomobila. Ko se je
te dni ta tovorni avtomobil po-
javil na cesti, so ga orožniki
ustavili in šoferja pričeli izpra-
ševati. Šofer ni hotel nič prizna-
ti in je navajal neko pričo, o ka-
teri so orožniki v Vodiceh pri
Kamniku, odkoder je šofer do-
ma, ugotovili, da je sploh ni. Še
večje presenečenje pa je vzbudi-
lo dejstvo, da so voški orožni-
ki ugotovili, da je ta šofer, po
imenu Valentin Kepa, res na ce-
sti naložil jeklene cevi, jih od-
peljal v Komendo in jih tam pu-
stil pri nekemu trgovcu. Oro-
žniki so jeklene cevi zaplenili.

— Ivan Čas, sin veleposestni-
ka in trgovca v Šmartnem pri
Slovenj Gradcu, je umrl v cvetu
mladosti, star šele 20 let.

— Iz Velike Pirešice pri Ce-
lju. Z odlokom kr. banske upra-
ve je bila ustanovljena nova
krajevna enota Galicija pri žal-
cu. S tem je bila izpolnjena da-
vna želja Galičanov. Zupnija in
šola sta imeli že ime Galicija, se-
daj pa so dobile še hišne števil-
ke del kraja Zavrha, 15 po števi-
lu ime Galicija.

— Zelo presenečeni so bili fan-
tje v Vidoški gori. Ponoči so
prišli trije moški pred vinski
hram posest. Kobeta iz Zelebe-
ja in začeli razbijati vrata. Te-
daj pa je bil neki posestnik na
preži na jazbeca, ki mu je zaha-
jal v koruzo. Ko je čul razbija-
nje, je ustrelil v smer proti vra-
tom, nakar so se tatovi razbeža-
li in pustili več vlomilkega oro-
dja na mestu. Najbrže so dobi-
li tudi kako svinčeno zrno.

— Pri delu se je smrtno pone-
srečil, 48 letnega žagarja Anto-
na Capl iz Lačne gore pri Oplot-
nici je pri delu udarila žaga z
vso silo v trebuh, da je dobil hu-
de notranje poškodbe. Capla so
tako prepeljali v celjsko bolni-
šnico, kjer pa je podlegel.

— Regulacija potoka Žilovce.
Prekornost dela je izvršila la-
ška občina s pokritjem potoka
Žilovce. Dosedaj so delali v
dveh etapah, nujno potrebna pa
je še tretja etapa, da bo Laško
varno pred njegovo poplavo, pa
tudi poplavo podgan in smradu,
ki se je od vseh mogočih odpad-
kov razširjal po neočiščenih ka-
nalihi.

— Umrla je v Dravljah gšč.
Rozka Štrukelj.

MALI OGLASI

Mesnica naprodaj

Mesnica se prodaja, ali se od-
da, ali se zamenja za kako dru-
go podjetje. Vprašajte na 1101
Norwood Rd. (25)

Delo dobi

Dekle ali žena, ki je vajena
tega dela, dobi službo za hišna
opravila. Lep dom v Euclidu.
Stanuje tam. Pokličite Ivan-
hoe 4899-W. (Jan. 28, 31)

Sobo išče

Dekle bi rada dobila sobo,
kje v bližini Norwood Rd. Po-
kliči HENDERSON 8445. (25)

Delo dobi

fant, ki je šole prost in ki ima
veselje, da bi se izučil v groce-
rijski stroki. Oglasi naj še na
6024 St. Clair Ave. (23)

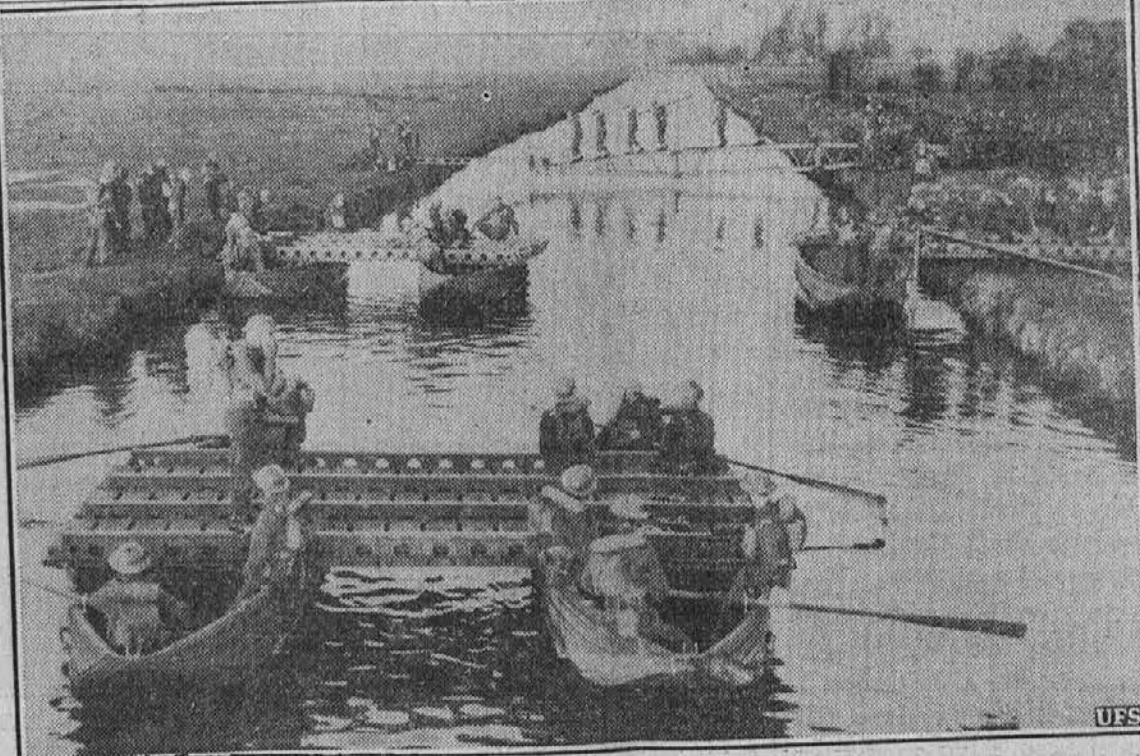
V najem

se odda prostor za zdravniški
urad ali kaj podobnega. Poizve
se na 787 E. 185. St. (Ja 23, 28)

MAYTAG pralniki, prenov-
ljeni, v dobrem stanju, se la-
ko kupijo zelo poceni. Oglejte
si jih pri

Norwood Appliance &
Furniture
6104 St. Clair Ave.
819 E. 185th St.
(Tues. Fri. Jan.)

Oblok Furniture Co.
TRGOVINA S POHISTVOM
Pohistvo in vse potrebščine
za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 2978

Angleški mostičarji (pionirji) pri vežbah nekje v Angliji. Inženirji angleške kra-
ljeve armade vežbajo vojaštvo, kako hitro pripraviti mostove preko rek, da je mogoč va-
ren in hiter prehod armade na sovražno ozemlje ali obratno.

To so ameriški fantje, ki so v San Franciscu sneli in raztrgali nemško zastavo s klu-
kastim križem, ki je vohrala na postopju nemškega konzulata. Od leve na desno so: Hal
Aschérin, Duke Rose, Ed G. Lackey, Jack Joseph in Harold J. Sturtevant. Lackey in Stur-
tevant sta ameriška mornarja, ki sta bila pridržana, a drugi pa so bili izpušeni.

(Dalje prihodnjič.)

Sigrid Undset:

KRISTINA — LAVRANSOVA HČI

II.—ŽENA

Sama pa ni imela v deželi drugih sorodnikov po očetu kot Keti Aasmundsona s Skoga in Sigurda Kyrninga, ki je bil poročen z najstarejšo stričevo hčerjo. Druga je bila vdova in tretja redovnica. Moški s Sundbura so bili, kot je kazalo, vsi štirje zapleteni v to stvar. Z Erlendom Eldjarnom se je bil Lavrans tako sprl pri delitvi zapuščine po Ivarju Gjeslingu, da se odtlej še pogledala več nista; radi tega sploh ni poznala moža svoje tete in njegovih sinov.

Erlendov edini bližnji sorodnik je bil bolehen menih v samostanu bratov pridigarjev. Njega je bil na svetu najbližji Simon Darre, ker je bil poročen z njeno edino sestro.

Munan se je prebudil in zajokal. Kristina se je obrnila v postelji in preločila otroka na drugo stran. V tej negotovosti ga ne more vzeti s seboj v Nidaros. Morda je to za malčka zadnji napoj iz materinih prsi. Morda poslednjikrat na svetu leži tako v postelji in stiska k sebi otročiča, tako dobro, tako dobro — Če Erlendu v preti smrtna obsodba — Sveta Mati božja, če je bila kak dan ali kako uro neportepeljiva radi otrok, katere ji je bil naklonil Bog — Ali naj bo to zadnji poljub, ki ga je dobila od takih malih, mlečno sladkih ust —

V

Kristina je odšla naslednji večer, takoj po svojem prihodu v mesto, na kraljevi dvor. Kam neki so vtaknili Erlenda na tem dvoru? je premišljala in se razgledovala med številnimi kamenitimi poslopji. Zdelo se ji je, da veliko več misli na to, kako se Erlendu godi, kot na to, kar je hotela izvedeti. Toda rekli so ji, da zakladnika ni v mestu.

Po dolgi vožnji s čolnom v sončni bleščavi so jo pekle oči in mleko ji je hotelo raznesti prepolne prsi. Ko je služinčad, ki je ležala v sobi, pospala, je vstala in vso noč hodila sem ter tja.

Naslednji dan je poslala na kraljevi dvor svojega hlapca Haldorja. Prišel je domov ves prepaden in nesrečen — njegovega strica Ulfa Haldorssona so ujeli v fjordu, ko je skušal priti na drugo stran v samostan na Halmu. Zakladnik se še ni bil vrnil.

Ta vest je tudi Kristino hudo prestrašila. Ulf zadnje leto ni živel na Husabyju, temveč kot namestnikov vazal večinoma na Skjoldvirkstadu, ki je bil zdaj do malega ves njegov. Le kakšna stvar je to, v katero je vide-

ti zapletenih toliko mož? Ker je bila tako bolna in neprespana, se ni mogla ubraniti najhujše bojazni.

Tretjega dne zjutraj se gospod Baard še ni bil vrnil domov. In sporočilo, ki ga je bila Kristina poskusila poslati možu, ni prišlo do njega. Prišlo ji je na misel, da bi obiskala Gunnulfa v samostanu, vendar ji srce ni dalo. Neutrudno je hodila, hodila in hodila doma sem ter tja po sobi z napol zaprtimi, pekočimi očmi. Medtem se ji je včasih zazdelo, da med hojo že napol spi, komaj pa je bila ležala, sta jo bojazen in bolečina začeli tako hudo mučiti, da je morala docela zdrmljena znova vstati in hoditi naokrog, da je mogla prenašati.

Takoj po večerni molitvi je prišel k njej v sobo Gunnulf Nikulausson. Kristina je sotpila menihu nasproti:

"Ali si videl Erlenda — Gunnulfa, česa ga dolžijo —?"

"Slabe novice, Kristina. Ne, nikogar ne pustijo k Erlendu — najmanj pa nas iz samostana. Mislijo, da je opat Olaf vedel za njegove namere. Izposodil si je tam denarja, toda vsi bratje prisegajo, da niso vedeli, čemu ga bo rabil, ko so mu dali v ta namest samostanski pečat. In gospod Olaf odklanja vsakršno pojasnilo —"

"Da. Kaj pa — ali je Erlenda k vsemu temu zapeljala vojvodinja, tista —"

Gunnulf je odgovoril:

"Vse prej kaže, da so morali hudo pritiskati nanjo, preden je pristala na to. Pisma, katerega osnutek je — nekdo — videl in ki so ga ji spomlad poslali Erlend in njegovi prijatelji, nemara ne dobe v krepilje, ako seveda visokorodne gospe ne prisilijo z grožnjami do tega, da ga izpusti iz rok. Osnutkov pa niso našli nobenih. Toda sodeč po odgovoru in po pismu gosпода Aaga Laurisena, ki so ga vzele Borgarju Trondssonu v Veoyu, je skoraj gotovo, da je dobila takšno pisanje od Erlenda in tistih mož, ki so se bili zavezali, da ga bodo v tej zadevi podpirali. Zdi se, da se je dolgo časa bala, poslali mladega gosпода Haakona na Norveško — a so ji pojasnili, da kralj Magnus ne more storiti dečku nič žalega, pa naj se stvar obrne, kakor hoče, saj je vendar njegov brat. Če bi Haakon Knutsson ne dobil kraljevske oblasti na Norveškem, bi njegov položaj ne bil kdo ve kaj drugačen kot poprej — oni pa so bili pripravljeni, da žrtvujejo imetje in življenje, samo da bi mogli posaditi njega na kraljevi prestol."

Kristina je sedela čisto tiho. "Razumem. To so veliko večje stvari, kot so bile med gospodom Erlingom ali Haftorjevimi sinovi in kraljem."

"Da," je odvrnil Gunnulf zamolklo. "Govorilo naj bi se naokrog, češ, Haftor Olafsson in Erlend sta odjadrala v Bjorgvin. V resnici pa bi se odpeljala v Kalundborg in privedla mladega gosпода Haakona s seboj na Norveško, medtem ko bi se kralj Magnus mudil na tujem na potu k nevesti."

Kmalu nato je rekel menih kot poprej:

"Zdaj je nemara že — sto let tega, odkar je bil neki norveški velikaš tvegati tako stvar — poskusil, da bi strmoglavil tistega, ki je bil dedni kralj, in postavil nasprotnega kralja —"

Kristina je sedela in strmela predse, Gunnulf ji ni mogel videti obraza.

"Da. Zadnji možje, ki so tvegali to igro, so bili Erlendovi in tvoji predniki. — Toda takrat so stali moji rajni sorodniki iz rodovine Gjeslingov na strani kralja Skuleta," je zamišljeno pripomnila čez nekaj časa.

Srečala je vprašujoči Gunnulfov pogled in je vroče in strastno izbruhnila:

"Samo preprosta ženska sem, Gunnulf — le malo mi je bilo mar, če je moj mož govoril z drugimi o takih rečeh — le nerada sem poslušala, če je hotel z menoj govoriti o tem — Bog pomagaj, nisem imela dovolj pameti za to, da bi razumela tako važne stvari — a kakor tudi sem nespametna, brez smisla za kaj drugega kot za svoje gospodinj-ske dolžnosti in vzgojo otrok — tudi jaz vem, da je morala pravica hoditi vse predolgo pot, preden je kakšna stvar prodrla do kralja in se spet vrnila domov v doline, in spoznala sem, da se ljudem v tej deželi slabše godi in da so prilike zanj vse bolj težke kot nekoč, ko sem bila še otrok in nam je vladal rajni kralj Haakon. Moj mož," nekajkrat je globoko in trepetaje zajela sapo, "moj mož se je lotil stvari, ki je tako velika, da se je nobeden drugih velmož v tej deželi ni drznil lotiti, to mi je zdaj jasno —"

"Res je." Menih je stisnil roke, glas se mu je prelil v šepetanje. "Tako velika stvar, da se bo mnogim zdelo zlo, ako je zdaj — na ta način — sam zakrivil, da se je izjalovila —"

Kristina je na ves glas kriknila in planila na noge. Ker se je tako silovito premaknila, ji je bolečina v prsih in rokah iztisnila znoj po vsem telesu. Vsa divja in omamljena od vročice se je obrnila h Gunnulfu in glasno zavpila:

"Tega Erlend ni zakrivil — to se je tako naključilo — nesreča je tako hotela —"

Vrgla se je na kolena, položila roke na klop in dvignila k menihu svoj rdeče plameneci, obupani obraz:

"Midva, Gunnulf, ti, njegov brat, in jaz, že trinajst let njegova žena, midva ne bi smela Erlenda dolžiti, zdaj ko je ubog jetnik, morda celo v smrtni nevarnosti —"

Gunnulfov obraz je vztrepetal, pogledal je doli na klečečo žensko:

"Bog ti plačaj, Kristina, da moreš tako misliti." Spet je začel lomiti mršave roke. "Bog — Bog naj ohrani Erlendu življenje in mu da priliko, da ti bo mogel poplačati tvojo zvestobo. Bog naj odvrne to nesrečo od tebe in tvojih otrok, Kristina —"

"Ne govori tako!" Vzravnila se je na kolnih, pogledala možu v obraz: "Nič prida ni bilo, Gunnulf, kadar si se brigal za Erlendove in moje zadeve. Nihče ga ni tako ostro obsojal kot — njegov brat in božji služabnik!"

"Nikdar nisem hotel Erlenda ostreje obsojati — kot sem moral." Bledi obraz je bil postal še bolj bled. "Nikogar na svetu nisem imel rajši kot svojega brata. Ravno zato — me je peklo v duši, kot bi bili moji lastni grehi, grehi, za katere bi se moral jaz sam pokoriti, kadar je Erlend slabo ravnal s teboj. Potem pa Husaby — Erlend je edini, ki naj nadaljuje rod, ki je tvoj moj. Izročil sem mu tudi večji del svoje dediščine po očetu. Tvoji sinovi so mi po krvi najbližji ljudje —"

"Erlend ni slabo ravnal z menoj! Jaz nisem bila nič boljše kot on! Zakaj tako govoriš z menoj, Gunnulf — nikoli nisi bil moj spovednik. Sira Eiliv zavoljo mene nikdar ni valil krivde na mojega moža — mene je karal zbog mojih grehov, kadar sem mu potožila svoje križe in težave. Bil je boljši duhovnik kot ti — in njega je Bog postavil nadme, da ga slušam — pa nikoli ni omenil, da se mi godi krivica. Njega bom poslušala!"

Gunnulf se je dvignil, ko je bila vstala. Ves bled in trepetajoč je zamrmral:

"Res je, kar praviš, Sira Eiliva, tega poslušaj —"

Obrnil se je, da bi odšel, tedaj pa ga je krčevito prišla za roko: "Ne, tako ne hodi od mene! Spominjam se, da sem bila tvoj gost tukaj na tem dvoru, ko je bil še tvoj; bil si dober z mano. Spominjam se, kako je bilo, ko sem se prvič srečala s teboj — takrat sem bila v strahu in stiski, spominjam se, govoril si z mano, da bi Erlenda opravičil, saj nisi mogel vedeti —. Molil si in molil za moje in otrokovo življenje. Vem, da si nama dobro hotel, imel si Erlenda rad —"

Oh, ne govori tako ostro o Erlendu, Gunnulf — kdo izmed nas

je čist pred Bogom? Moj oče ga je vzljubil, najini otroci ljubijo svojega očeta. Ne pozabi da sem bila slabotna in me ni bilo težko zapeljati, poleg tega sem mu dolžna hvalo za življenje v blagostanju in časteh. Oh res, lepo je na Husabyju — tisti večer, preden sem odšla doma, je bilo tako lepo, sončni zahod je bil tistega večera tako čudovit. Marsikak lep dan sva tam preživela z Erlendom. — Naj se obrne, kakor hoče, kakor hoče, moj soprog je, moj soprog, ki ga ljubim —"

Gunnulf se je z obema rokama oprl na palico, ki jo je zdaj zmerom jemal s seboj, kadar je odšel iz samostana.

"Kristina —. Nikar ne zidaj na žarenje sončnega zahoda in na — ljubezen — katere se zdaj

spominjaš, ko se bojiš za njegovo življenje.

— Se zdaj vem, ko sem bil mlad — subdijakon šele. Gudbjorg, ki je dobila Alfa z Uvaasena, takrat je služila na Silheimu; obdoližili so jo, da je ukradla zlat prstan. Prišlo je na dan, da je nedolžna, ampak sramota in strah sta ji bila tako preostala duha, da jo je dobil hudič v oblast; šla je doli k vodi in se hotela vtopiti. Kesneje nam je pogosto pravila, da se ji je tisti mah svet zazdel tako lepo rdeč in zlat, voda pa neznansko

blesteča, topla in prijetna. Je stala do pasu v njej, šlo na ustnice ime Jezus, križala se je — in tedaj svet postal siv in voda je bila svetla. "Toda ne bom govorila, Kristina je govorila, ti je odreenela in vzravnila, kdor bi si ne bila mislila, bo kdo izkušal, naj izdaga gosпода, kadar je Vendar pa ne verjamem, se to moglo zgoditi v mojem, marveč mnogo pradičevemu imenu —"

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jav
Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA
KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporni organizacija
v Ameriki... Posluje že 47. leto

Članstvo 37,000 Premoženje \$4,500

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 122.55%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši
šteni in nadsolventni podporni organizaciji.

KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije
boleznih in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 65.
otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate
dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če se
ali članica te močnega in bogate katoliške podporne organizacije
trudi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti
se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev
K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago St. Joliet

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z globoko potrtem srcem naznanjamo vsem sorodnikom
jateljcem in znanecm prežalostno vest, da je izdihnil svojo
dušo naš preljubljeni in nikdar pozabljeni soprog in oče

Anton Čadež

ki je po dolgi bolezni in spreviden s svetimi zakramenti v bo-
nici za vedno v Bogu zaspal dne 24. decembra, 1940 v starost
let. Doma je bil iz Skozane pri Gorici.

Po opravljeni zadušnici v cerkvi sv. Vida smo ga poleg
včasnemu počitku dne 28. decembra, 1940 na Calvary pokopali.
Glaboko hvališni se želimo tem potom pristočno lepo za-
posloviti. Monsignor Rt. Rev. B. J. Ponikvarju za spremstvo iz Joseph
in Sinovi pogrebne kapele v cerkev in za opravljeno sveto
in cerkvene pogrebne obrede.

Iskrečna zahvala naj velja vsem, ki so ga obiskovali v bo-
vsem, ki ste nam bili v tolažbo in pomoč na en način ali drug-
teh težkih in žalostnih dnevih. Ravno tako tudi iskrena za-
vsem, ki so ga prišli pokopati, vsem, ki so čuli in molili
udeležili svete maše in pogreba.

Prisrčno se želimo zahvaliti vsem onim, ki so v zadnji
zdrav okrasili krsto pokojnega s krasnimi vencami in sicer:
Frank Debenjak, Mr. in Mrs. J. Dular, Mrs. Caroline Penick
družina, Mrs. Umetic in sin Joseph, Mr. in Mrs. F. Borolin
družina, Mr. in Mrs. J. Bergles in družina, Mr. in Mrs. Fr. Gr-
družina, Mr. T. Gruden, Mr. in Mrs. G. Turpoljac, Mr. in Mrs. J.
Lautizer, Cleveland Twist Drill Co. Employees, Messrs. C. B.
baum and E. J. Guttman, Mr. in Mrs. H. Bramley, Employees
Standard Pattern Works Co. Employees of Diebold Products
družina Cleveland, Slovenci, št. 14 SDZ.

Prisrčna zahvala tudi vsem sledečim, ki so darovali za
maše: Mr. in Mrs. J. Dular, Mrs. Caroline Penica in družina,
in Mrs. Jos. Trobentar in družina, Mr. in Mrs. M. Koprivica
družina, Mr. in Mrs. F. Praznovski in družina, Mr. in Mrs. J.
dinko, Mr. M. Skitel, Mr. in Mrs. Frank Gruden Jr., Mr. in
J. Hudoklin in družina, Mr. Frank Gruden Sr., Mr. in Mrs.
Pecnik in družina, Mr. in Mrs. Fink in družina, Mr. Frank
vec, Mr. in Mrs. J. Hrovat, Mr. in Mrs. A. Zeleznik in družina,
Rudy Zupančič, Mr. in Mrs. D. Tomažin in družina, Mr. in
Kočevar in družina, Mr. in Mrs. Maver in družina, Mrs. Dob-
in hel Albina, Mr. in Mrs. J. Brunscole, Mr. in Mrs. Kovs-
in Mrs. J. Baznik, Mr. in Mrs. Jos. Plks, Mr. in Mrs. Dekleva,
in Mrs. Sukavich in družina, Mr. in Mrs. P. Clapacs in mati,
Rozane, Mr. in Mrs. A. Baznik.

Enako tudi prisrčna zahvala vsem, ki so dali svoje avtom-
brezplačno na razpolago pri pogrebu, in sicer: Mr. Frank
Jr., Mr. John Bergles, Mr. J. Trobentar, Mr. J. Hudoklin,
Louisin, Mr. Fink, Mr. T. Raplanovich.

Iskrečna hvala tudi članom društva Clevelandski Slovenci
14 SDZ, ki so nosili krsto ter ga spremlili in položili k večni
počitku in za lepo udeležbo pri pogrebu.

Prav lepa hvala tudi pogrebniemu zavodu Joseph Zele in
novi za vso prijazno postrežbo in za lepo urejen pogreb.

Preljubljeni in nikdar pozabljeni soprog in oče, dokončan
je Tvoje trpljenje in odpočij se sedaj v zasluženem počitku.
globoki žalosti nad Tvojo bridko izgubo pošiljamo molitve k
da Ti sedaj podeli večni mir v ameriški zemlji in nebeška luč
Ti svetli!

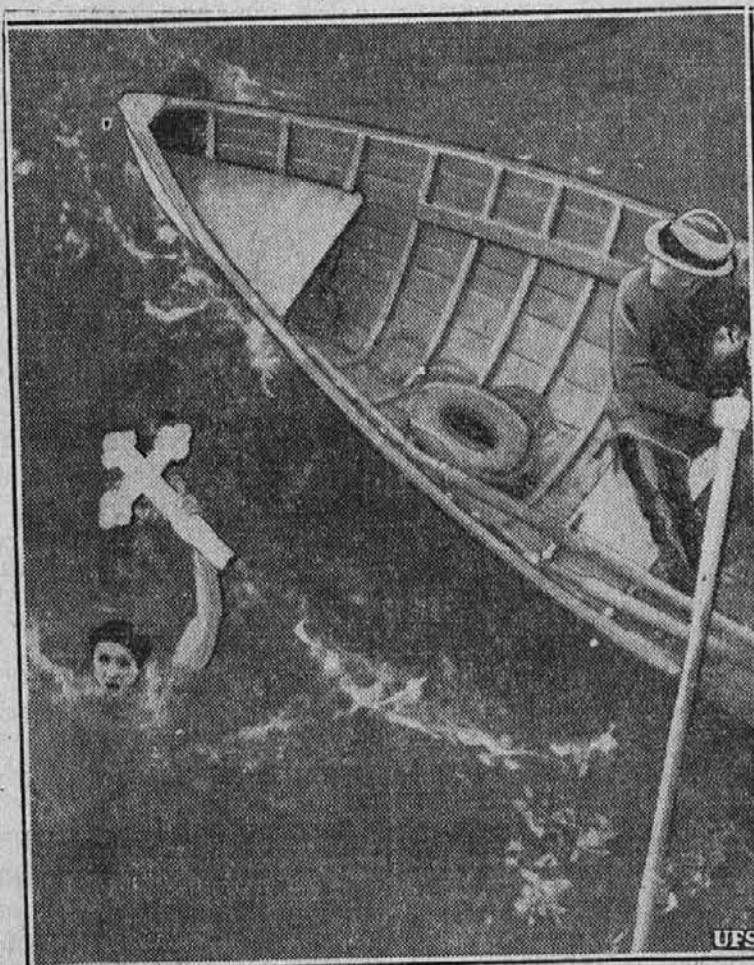
Zalujoči ostali:

FRANCES ČADEŽ, soproga.

FAY, hči; JOSEPH, sin.

V stari domovini na zapuščina tri zalujoče sestre.

Cleveland, O., 28. januarja, 1941.

Po grško pravoslavni obredih blagoslove na god sv.
Treh Kraljev vodo na ta način, da vržejo v vodo križ, kate-
rega mora potem nekdo prinesiti iz vode. Slika nam kaže
Charles Sotot-so, ki je skočil v mrzle valove Atlantike in
prinesel križ zopet na suho. Ta slovesnost se je vršila v
Atlantic City, N. J.

Francoški vojni veterani so se zbrali v mestni hiši v
Lyonu, kjer so prisegali pri ceremonijah novo-ustanovljene
francoske legije, kateri na čelu stoji Henri Petain.

Obleka sčiščena in zlikana

Izvršimo vsa potrebna

popravila

Pridemo iskat in pripe-

ljemo na dom

85¢

Obleka sčiščena v pralnici

in zlikana (Laundry

Cleaning)

39¢

FRANK POJE IN SIN

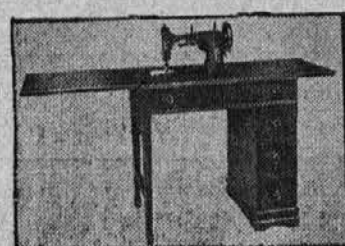
631 East 185th St.

KEnmore 4720

RAZPIS SLUŽBE

V smislu pravil Slovenskega Društvenega Doma se
razpisuje službo za oskrbnika Doma. Prošnje pošljite na
tajnika Doma, 20713 Recher Ave., Euclid, Ohio, najkasne-
je do 15. februarja 1941.

DIREKTORIJSLOVENSKEGA DRUŠTVENEGA DOMA

Desk Model 67-107

Kadar je zaprta izgleda kot
pisalna miza, izdelana iz ore-
hovega lesa in ima tudi predale
za shrambo vseh šivalnih pred-
metov. Je De-Luxe izdelka, šiva
naprej in nazaj.

Drugi White šivalni stroji
od \$39.95 naprej

—Lahka odplačila—

NORWOOD APPLIANCE &
FURNITURE

6104 St. Clair Ave.
819 E. 185th St.